

[Gerda Mundt.]

ligheden ofte bedre stillet end den, der er ansat i Butik eller paa Kontor, bl. a., fordi Husleje, Kost, Vask og al den Slags Ting er en Del af Lønnen.

Men for at kunne udfylde en saadan Plads godt er det nødvendigt, at man bag sig har en virkelig Uddannelse, og de, der har huslig Medhjælp, maa ogsaa gøre deres til, at Stillingen bliver bedre anset, end den er for Øjeblikket. Meget kan ogsaa gøres fra Hjemmenes Side for at faa Arbejdet saa godt tilrettelagt som muligt, og for at hver enkelt, som er ansat i et Hjem som lønnet Medarbejder, kan faa saa stor Frihed til at ordne sit Arbejde, kan faa saa meget Ansvar og Selvstændighed paa visse Omraader, som der er Mulighed for, og naturligvis Raadighed over Fritiden uden for den egentlige Arbejdstid. Jeg tror, at der endnu — dette er ikke nye Ord, jeg har sagt det ved tidligere Lejligheder — er ikke saa lidt at rette, ogsaa fra Hjemmenes Side, over for dette meget vigtige Erhverv, som vi alle sammen ønsker at løfte op til den Plads, det bør indtage. Det drejer sig nemlig ikke blot om at lave Mad, men om at føre en Husholdning, og derfor drejer dette Lovforslag sig heller ikke om Madlavning, men om Husholdningsskoler og Husholdningsseminarier, og det at føre en god Husholdning vil sige at skabe og danne et godt Hjem.

I det foreliggende Lovforslag — det vil jeg gerne begynde med, fordi jeg synes, det er noget overordentlig væsentligt, selv om det ikke staar i en af de allerførste Paragraffer — bliver det fastslaaet, at alle Kvinder de sidste to Aar, før de forlader Skolen, skal gaa i Husholdningsskole; vi kan ogsaa kalde det Skolekøkken, men jeg har i og for sig ikke noget imod, at det kommer til at hedde Husholdningsskole, fordi jeg mener, det er en Undervisning, som de unge begynder paa i Skolen og derefter fortsætter paa Aftenskoler og Husholdningsskoler, og Formaalet er overalt det samme, nemlig at vore Hjem kan blive ledet saa godt som muligt. Men jeg indrømmer, at disse to Udtryk, Skolekøkken og Husholdningsskole, er ikke helt klart adskilt i Lovforslaget; men det er noget af det, som vi kan drøfte nærmere.

I § 20 er det bestemt, at alle Piger, som gaar i Skole, de sidste to Aar skal have Undervisning i dette Fag. Dette skal dog først være gennemført inden 1. April 1948; det beklager jeg for saa vidt, men det er jo Forholdene, der har ført det med sig. Det er en god Begyndelse, at vi skal have denne

Undervisning i Skolerne og i alle Skoler, at den skal være ensartet over hele Landet, og at denne Undervisning skal fortsættes. Formaalet med det Lovkompleks, vi her har at gøre med, og særlig med det foreliggende Lovforslag om Husholdningsskoler og Husholdningsseminarier, er at bygge videre paa det, der er begyndt i Hjemmene og i Skolerne. Vi har paa vore Aftenskoler mange Elever. Her i København faar Eleverne Undervisning i Husgerning i 5 Aar og i 1941—42 var der i Københavns Kommune paa 114 Hold 2 776 Elever, medens der f. Eks. i 1937—38 kun var 1 781 Elever. Det viser jo ogsaa, at de unge Kvinder værdsætter Lejligheden til at lære Husholdning. Der er baade Aftenhold og Formiddagshold og et enkelt Daghold; Frafaldsprocenten er gennemsnitlig 20,8, og Frafaldet skyldes navnlig Sygdom eller Overarbejde.

Paa en Maade er en Husholdningsskole bedre end en Aftenskole, for der bliver tilbragt 3 eller 5 Maaneder helt optaget af praktisk Lærdom: hvordan man ordner og styrer et godt Hjem, baade praktisk og økonomisk, og jeg mener, det er godt og rigtigt, at Husholdningsskolerne ogsaa nu kan faa 3 Maaneders Kursus. Jeg finder det ogsaa heldigt, at der allerede i den første Paragraf staar, at der skal gives en vis almendannende Undervisning, netop fordi der er Tale om ikke blot Madlavning, men om at skabe et Sted, hvor der er godt at være for dem, der hører til i Hjemmet, at skabe og danne et virkeligt Hjem.

Der er en Del af os, der mener, at denne Undervisning ikke blot for Børn, for hvem den nu bliver obligatorisk, men ogsaa for unge Kvinder burde være obligatorisk, og det bliver den ogsaa nok engang — det er i hvert Fald min Tro —, men foreløbig gør den det altsaa ikke. Men Staten giver et forholdsvis stort Tilskud til Skoler, Lærere og Elever og letter saadanne Adgangen til Undervisningen, og det mener jeg er fuldstændig rigtigt. Arbejdsgiverne bør ogsaa baade i den unges, Samfundets og deres egen Interesse hjælpe de unge til denne Undervisning, saa at deres Plads paa Kontoret, eller hvor de ellers har Plads, kan staa dem aaben, til de har faaet denne Uddannelse færdig.

Som Udtryk for, hvad en stor Kreds af unge selv ønsker, vil jeg gerne have den højtæredede Formands Samtykke til at citere en Skrivelse, jeg fik fra en stor københavnsk kvindelig Forening. Den er personlig underskrevet af en Række Medlemmer, som ønsker tvungen kvindelig Værnepligt. Jeg